

# ОПТИМІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МОЛОДИХ ВИКЛАДАЧІВ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Канд. мед. наук Н. С. Іванова

**Івано-Франківський національний медичний університет**

*Опанування методик тайм-менеджменту та їх застосування здатне сприяти оптимізації виконання навчально-методичної роботи молодими викладачами кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) та зменшити витрати їхнього власного часу на підготовку до занять. Організація власного і робочого часу кожним, хто працює на посаді викладача, стає необхідністю для формування додаткового ресурсу розвитку педагогіки вищої школи.*

**Ключові слова:** раціональний тайм-менеджмент, інтенсивність праці лікаря і викладача, навчання в інтернатурі, стоматологія.

## ОПТИМИЗАЦИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ У МОЛОДЫХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ КЛИНИЧЕСКИХ КАФЕДР ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Канд. мед. наук Н. С. Иванова

*Использование методик тайм-менеджмента способствует оптимизации учебно-методической работы молодых преподавателей кафедры стоматологии ПК ГВНЗ (ИФНМУ) и уменьшению затрат их личного времени на подготовку к занятиям. Организация собственного и рабочего времени каждым, кто работает на должности преподавателя, становится необходимостью для формирования дополнительного ресурса развития педагогики высшей школы.*

**Ключевые слова:** рациональный тайм-менеджмент, интенсивность работы врача и преподавателя, обучение в интернатуре, стоматология.

## OPTIMIZATION OF EDUCATIONAL ACTIVITIES FOR YOUNG LECTURERS OF CLINICAL DEPARTMENTS OF POSTGRADUATE EDUCATION

N. S. Ivanova

*Time management mastering techniques and their application is able to contribute the implementation of educational work of young teachers of the dentistry department AGE (IFNMU) and reduce the cost of their own time preparing for classes. Organization of working time, each working as teachers, is becoming a necessity to create an additional resource of pedagogics of high school.*

**Keywords:** rational time management, labor intensity of doctor and teacher, training in intership, dentistry.

Сучасні умови праці педагогів-стоматологів, які працюють у системі післядипломної освіти, постійно вимагають підвищення ефективності професійної педагогічної діяльності [3]. У процесі роботи виникають проблеми та протиріччя професійного характеру в самій особистості викладача. З одного боку існує необхідність підвищення кваліфікації педагога вищої школи, на що сподівається соціальна спільнота і сучасне соціальне середовище. З іншого — існують власні потреби професійного зросту, на опанування якими бракує часу. Потреби, що породжуються умовами діяльності, є відображенням об'єктивних закономірностей розвитку тих, або інших сфер життєдіяльності суспільства [6]. Організація власного часу кожним, хто працює на посаді викладача, може стати додатковим ресурсом злагоженої роботи клінічних кафедр факультету післядипломної освіти у ВНЗ. Управління власним часом називають тайм-менеджментом [7].

Згідно з методиками тайм-менеджменту, кожен молодий викладач персонально мав співставити такі три складові: мету, що поставлена, власні цінності, процес досягнення мети.

- **Мета роботи:** зменшити кількість власного часу на підготовку до занять, що використовується на досягнення 100 % успішності складання іспиту «Крок 3. Стоматологія» у групі лікарів-інтернів.
- **Власні цінності:** відповідати посаді асистента (доцента) кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) в умовах безперервної професійної освіти.
- **Процес досягнення:**
  1. Оволодіти самоорганізацією навчання педагогічної діяльності на посаді викладача клінічної кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ), відповідно до новітніх технологій навчання самоорганізації.

2. Створити систему пріоритетів виконання фахових завдань у роботі викладача.
3. Фіксувати опанований та не опанований педагогічний матеріал у персональному комп'ютері. Оволодіти комп'ютерною програмою Outlook.
4. Проводити аналіз опанованого матеріалу з його обов'язковим письмовим реферуванням.
5. Проводити хронометраж витрат робочого часу з його обов'язковою письмовою фіксацією.
6. Користуватися планом виконання робіт: за день, тиждень, семестр, навчальний рік.

Проблеми із робочим перенавантаженням у молодих викладачів кафедри стоматології ПО

ДВНЗ (ІФНМУ) виникли у 2007 р. Після написання лікарями-інтернами стоматологами іспиту «Крок 3. Стоматологія» [4]. Результати свідчили, що 15% інтернів не подолали мінімум прохідного бар'єру в 50,5% правильних відповідей. Аналіз результатів тестування показав, що більшість інтернів, що не впоралися із завданням, навчалися у групах молодих викладачів (13,7% проти 1,3%). Умови, що склалися, вимагали від усього колективу кафедри виправлення ситуації. Для цього була потрібна самовідданість викладачів під час виконання роботи за фахом. Усе це спонукало викладачів до додаткових витрат особистого часу на підготовку до занять. У тих

### Управління самим собою (само-менеджмент)

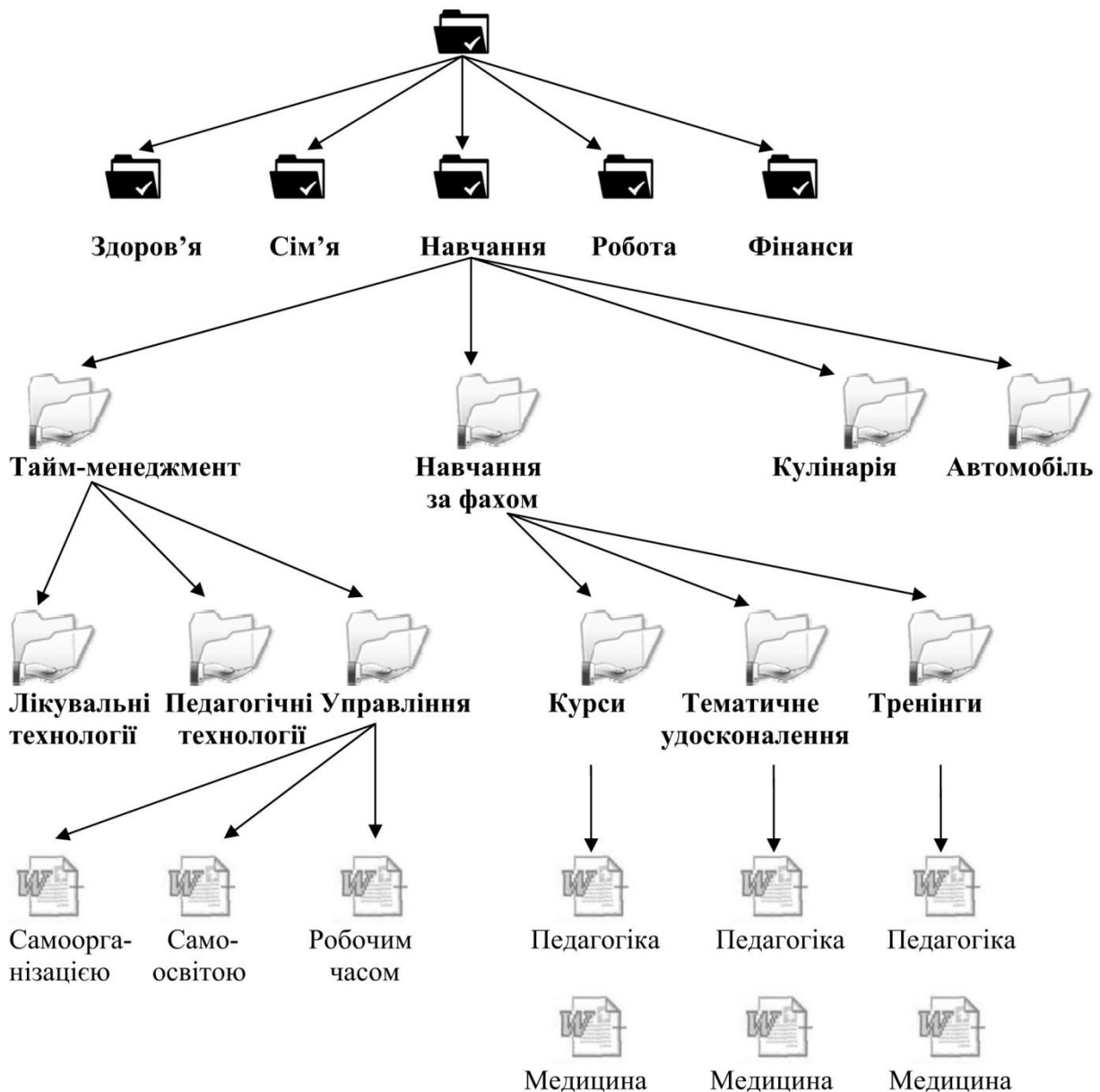


Рис.1. Приклад організації попереднього планування навчання тайм-менеджменту в системі само-менеджменту

умовах цілком доцільним було звернутися до новітніх методик самоосвіти, які може запропонувати сучасна педагогіка та економіка щодо організації праці. Самоосвіта, у свою чергу, теж вимагала великої кількості часу на опанування новітнім педагогічним матеріалом. Для досягнення мети була використана методика тайм-менеджменту Л. Зайверта, у сучасних модифікаціях, що були адаптовані нами до власної фахової діяльності [1, 2].

Із 2007 по 2013 рр. був проведений моніторинг та аналіз педагогічної діяльності кафедри. Висвітлено та окреслено найбільш вагомими складовими проблем навчального процесу, що мали місце на кафедрі стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) під час підготовки лікарів-інтернів стоматологів. Проведено аналіз подачі навчального матеріалу, де його проблемне подання не виключало інформаційного. Розроблено методики викладання, що увійшли в систему управління процесом педагогічної діяльності кафедри. Усвідомлення новітніх методик викладання молодими викладачами полегшило їхню власну педагогічну діяльність та сприяло підвищенню ефективності праці [5]. Управління власною багатоплановою інтелектуальною діяльністю передбачало систематизацію розвитку знань даного напрямку. Опанування тайм-менеджментом відбулося шляхом планування та уявлення про методики само-менеджменту (рис. 1).

Результати планування робочого часу є однією зі складових, що впливають на успішність професійної діяльності молодих викладачів кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ). Планування діяльності зберігає до 30 % робочого часу [7]. Відомо, що соціальні закони проявляються як

соціальні інтереси. Саме тому, у механізмі детермінації соціальної поведінки інтереси відіграють суттєву роль. Інтереси створюють ті, або інші мотиви діяльності. Об'єктивна детермінанта переходить в суб'єктивну [6]. Процес такого переходу є результатом взаємодії трьох механізмів: мотивації соціальної діяльності людини (усвідомлення потреб у вигляді інтересів); формування диспозиційної структури особистості, або перетворення її інтересів у мету діяльності; індивідуальна поведінка та відношення людини. Потреби в даній ситуації були зумовлені виробничою необхідністю. Поставлена ціль була досить амбітна, і стосувалася досягнення 100 % успішності лікарів-інтернів. Інтересом було зменшення кількості власного часу на підготовку до занять за рахунок опанування методиками тайм-менеджменту. Починаючи з 2010 по 2012 рр. включно, за результатами іспитів «Крок 3. Стоматологія» кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) подолання мінімальних бар'єрів було успішним у 100 % випадків навчання лікарів-інтернів [4, 5]. Завдяки методикам тайм-менеджменту можлива саморегуляція та управління власним робочим часом із підвищенням використання його результативності в разі роботи за фахом викладача вищої школи.

#### ВИСНОВКИ

Опанування методиками тайм-менеджменту молодими викладачами кафедри стоматології ПО ДВНЗ (ІФНМУ) здатне сприяти оптимізації виконання навчально-методичної роботи з меншими витратами власного часу в разі підвищення результативності навчання лікарів-інтернів.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Зайверт Л.* Ваше время в Ваших руках / Л. Зайверт. — М.: Экономика, 1991. — С. 38–39.
2. *Лысенко В. И.* Использование технологии тайм-менеджера в работе и жизни врача и педагога / В. И. Лысенко, С. В. Лысенко // Проблемы непрерывной медицинской освіти та науки. — 2013. — № 3 (11). — С. 25–27.
3. Медична освіта в світі та в Україні: додипломна освіта, післядипломна освіта, безперервний професійний розвиток: навч. посібник для викладачів // В. Ю. Поляченко, В. Г. Передерій, О. П. Волосовещ [та ін.] — К.: Книга плюс, 2007. — 384 с.
4. Оптимізація навчального процесу у підготовці лікарів-інтернів-стоматологів. (Повідомлення 1) / С. В. Косенко, М. М. Рожко, З. Т. Костишин [та ін.] // Галицький лікарський вісник. — 2011. — Т. 18, число 2. — С. 151–153.
5. Оптимізація навчального процесу у підготовці лікарів-інтернів-стоматологів. (Повідомлення 2) / С. В. Косенко, М. М. Рожко, З. Т. Костишин [та ін.] // Галицький лікарський вісник. — 2011. — Т. 18, число 3. — С. 94–96.
6. Социология / Г. В. Осипов, Ю. П. Коваленко, Н. И. Щипанов, Р. Г. Яновский. — М.: Мысль, 1990. — 446 с.
7. Тайм-менеджмент. Полный курс / Г. Архангельский, М. Лукашенко, Т. Телегина, С. Бехтеров. — М.: Альпина Паблишер, 2012. — 312 с.